

Notáhta • Notat

Geasa/Til: Finnmarksykehuset v/ Anne Grete Olsen

Min čuj./Vår ref: 16/2332 - 1

Beaivi/Dato: 13.05.2016

Sámediggi
Ájiovárgeaidnu 50
9730 Kárášjohka

telefuodna: +47 78 47 40 00
www.samediggi.no
samediggi@samediggi.no

Ápningstider:
Mandag - Fredag
08:00-15:30

Sametingets tilbakemelding på Finnmarksykehusets utkast til styringsdokument og mandat for Samisk helsepark.

Sametingsrådet legger følgende forutsetninger til grunn for vår vurdering av utkast til styringsdokument og mandat for Samisk helsepark:

Samiske pasienter har rett til et likeverdige tjenestetilbud uavhengig av geografisk bosted. Likeverdige tjenestetilbud forutsetter et tjenestetilbud som er tilrettelagt pasientenes språklige og kulturelle bakgrunn. Dette må også legges til grunn ved opprettelse av samisk helsepark. Spesialisthelsetjenesten generelt er i liten grad tilrettelagt samiske pasienters rettigheter og behov, og det er derfor behov for en betydelig satsing innenfor feltet. Sametinget har derfor som mål at det utvikles et språklig og kulturelt tilrettelagt tilbud som gjøres tilgjengelig for samiske pasienter uavhengig av bosted. Utvikling av fremtidig samisk helsepark har en vesentlig rolle innenfor dette arbeidet.

Internasjonale konvensjoner som Norge har forpliktet seg til, gir urfolk rett til å være med å planlegge og administrere egne helsetjenester. For Sametinget innebærer dette i denne sammenheng at samiske fagfolk som kjenner samiske pasienters utfordringer og behov har en sentral rolle i planlegging av Samisk helsepark, også når beslutninger tas.

Nasjonale føringer som Nasjonal helse og sykehusplan og oppdragsdokumenter til regionale helseforetak må også legges til grunn for videreutvikling av spesialisthelsetjenester til den samiske befolkning. For Sametinget er det derfor naturlig at utvikling av Samisk helsepark vurderes i sammenheng med Helse Nord oppdrag om videreutvikling av tjenestetilbudet til samiske pasienter.

Videre legger Sametinget også til grunn vedtatt strategisk utviklingsplan for Finnmarksykehuset, hvor det fremgår at foretakets virksomhet i Karasjok samles, slik at somatikk, psykisk helsevern og rus kan ses i sammenheng både faglig og organisatorisk. Dette bør synliggjøres i styringsdokumentet.

Sametingets vurdering av dokumentet og mandat.

Etter en gjennomgang av styringsdokumentet ser Sametingsrådet at Finnmarksykehuset har fokus på samlokalisering av somatiske tjenestetilbud og tilbud innen psykisk helse og rus. Sametinget stiller seg noe undrende til dette, spesielt med tanke på at både strategisk utviklingsplan og Finnmarksykehusets rapport vedrørende samisk helsepark også

anbefaler en samorganisering av tjenestetilbudene. Sametinget mener at det er nødvendig å planlegge tilbudet til samiske pasienter i et helhetlig perspektiv. Samlokalisering av ressurser muliggjøre et bedre helsetilbud der pasientene, men fleksibel bruk av ressurser forutsetter derimot en organisering og forvaltning av virksomheten som strategisk legger til rette for det.

Sametinget ser videre behov for en tydeligere klargjøring på hva Finnmarkssykehuset legger i konseptet Samisk helsepark, da dette ikke kommer klart frem i styringsdokumentet eller utkast til styresak. Sametinget mener at det viktig at dette fremgår i konseptfasen, nettopp fordi innholdet i bygget skal presiseres og avgrenses behov for og utvikling av tjenestetilbudet.

For Sametinget er det en forutsetning at det er en tydelig samisk medvirkning og medbestemmelse i utvikling av tjenestetilbud til samiske pasienter. I styringsdokumentet omtale av prosjektorganisering fremgår det ikke hvem som skal være representert i de ulike delene av organisasjonen. Sametinget forutsetter samisk representasjon på de ulike nivåene av prosjektorganisasjon, og peker spesielt på nødvendigheten av at samisk ledelse av Sanks deltar i beslutningsprosesser. Dette ansees som nødvendig for å sikre legitimitet til beslutningene.

Sametinget viser også til Finnmarkssykehusets rolle vedrørende Helse Nords overordnede ansvar for spesialisthelsetjenestetilbudet til den samiske befolkningen. Sametinget ser at dette i liten grad er omtalt i styringsdokumentet. Sametinget mener at dette også vil ha betydning for ide og konseptfasen der behov for og utvikling av tjenestetilbudet legges til grunn for utvikling av bygg og innhold i tjenesten.

Oppsummering:

- Sametinget vurderer mandatet til Ide og konseptfasen til å ikke være i tråd med strategisk utviklingsplan, da det kun omtaler samlokalisering av Finnmarkssykehusets virksomhet.
- Definisjon av konseptet Samisk helsepark synes uklart i styringsdokumentet, og skaper usikkerhet om hvilke utvikling av tjenestetilbud som skal legges til grunn for bygg og innhold i tjenesten
- Styringsdokumentet ivaretar ikke samisk medbestemmelse og medvirkning.
- Vurdering av hvilke konsekvenser Helse Nord sitt overordnede ansvaret har for valg av bygge- konseptet